

PROGRAM PODPORY
**ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ**

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2014/2015

Destinace (země, město): Francie, Paříž

Jméno, příjmení: Mgr. Lenka Žehrová

Škola:

Université Paris IV – Sorbonne; 108, bvd. Malesherbes; 75017 Paris.

Pedagogický sbor:

prof. Xavier GALMICHE – literatura, překlad

doc. Markéta THEINHARDT – film, dějiny umění

dr. Clara ROYER – historie, metodologie, literatura – v prvním semestru, v současnosti ředitelka CEFRES v Praze

Mgr. Paul LENORMAND – historie, reálie – od druhého semestru

Mgr. Guillaume METAYER – historie, reálie – od druhého semestru

Mgr. Jean BOUTAN – překlad, metodologie

prof. Patrice POGNAN – externí vyučující (INALCO), lingvistika, historická mluvnice

Mgr. Lenka PETRŽÍLKOVÁ - BEAUPUIS – lektorka češtiny (zaměstnaná přímo univerzitou)

Mgr. Lenka ŽEHROVÁ – lektorka češtiny (zaměstnaná přes MŠMT)

Počty studentů:

V bakalářském studiu studovalo v letošním akademickém roce celkem 11 studentů: 4 v prvním ročníku, 3 ve druhém ročníku a 4 ve třetím ročníku. Většina studentů třetího ročníku letos studovala v zahraničí, na výuku proto chodil pouze jeden student (a to pouze v první polovině prvního semestru) spolu se studentkou magisterského programu, která byla nucena opakovat zkoušku z překladu. Hodiny druhého ročníku navštěvovali loňští studenti prvního ročníku a vrátila se jedna studentka, která měla v loňském roce přerušené studium. Studentky prvního ročníku navštěvovaly kurzy velmi svědomitě. Jeden student prvního ročníku studia po dvou měsících zanechal kvůli paralelnímu studiu na konzervatoři. Magisterští ani doktorští

studenti jazykové kurzy nemají ve studijním plánu. Kurzy prvního ročníku navštěvovali dále čtyři nezapsaní studenti.

Neoboroví studenti si volí češtinu jako druhý či další jazyk. Na univerzitě se nabízí tři jazykové úrovně. Nejnavštěvovanější jsou kurzy začátečnicků (přibližně 20 studentů – jejich počet se v obou semestrech měnil). Katedra nabízí dva kurzy pro začátečníky, jeden je veden lektorkou zaměstnanou přes MŠMT, druhý lektorkou zaměstnanou přes univerzitu. Kurz mírně pokročilých studentů navštěvovalo přibližně 5 studentů (kurz vedený lektorkou zaměstnanou přes univerzitu). Kurz nejpokročilejší úrovně v letošním roce nenavštěvoval nikdo (což bylo patrně způsobeno tím, že v loňském roce nikdo ve druhém semestru nenavštěvoval kurz předchozí jazykové úrovně, tudíž do kurzu pokročilých nikdo „nepostoupil“). Dvě studentky, které tento kurz navštěvovaly v loňském roce, projevily zájem o jeho zopakování, ale bylo jim znemožněno si kurz zapsat (z administrativních důvodů).

Věk studentů se pohybuje mezi 18 a 32 lety. Národnostně se jedná především o Francouze či Čecho-Francouze. Častými frekventanty jsou studenti, jejichž příbuzní jsou slovanského původu.

Motivace studentů je různá: rodinné zázemí či jazyková příbuznost češtiny a jejich mateřského jazyka, česká literatura, historie či kultura, okouzlení Prahou, v jednom případě fotbalový hráč Jan Nedvěd coby velký vzor. Naši studenti by se rádi uplatnili v překladatelských, tlumočnických, diplomatických či průvodcovských profesích. Jeden student by se ve svém profesním životě rád stal francouzským odborníkem na český středověk.

Výuka:

Lektorky si po vzájemné domluvě sestavují své učební plány samy v závislosti na jazykové úrovni studentů. V uplynulém akademickém roce se v hodinách nejvíce pracovalo s následujícími materiály: Lída Holá: *Czech Step by Step* (1. ročník), Lída Holá, Pavla Bořilová: *Česky krok za krokem 2* (2. ročník), Marie Boccou Kestřánková, Kateřina Hlínová, Pavel Pečený, Dagmar Štěpánková: *Čeština pro cizince B2* (3. ročník), Lída Holá, Pavla Bořilová: *Čeština Expres 1* (neoboroví studenti – začátečníci), Lída Holá, Pavla Bořilová: *Čeština Expres 2* (neoboroví studenti – mírně pokročilí). Hlavní výukové materiály byly tematicky doplňovány z dalších učebnic a médií podle uvážení lektorek. Kurzy jazyka jsou pro studenty jediné kurzy v češtině a jejich hodinová dotace je velmi nízká (oproti loňskému roku se ještě snížila), lektorky se proto snaží při výuce o maximální efektivitu a praktické zaměření kurzů.

Lektorka v loňském akademickém roce vyučovala následující kurzy: *Grammaire et exercices grammaticaux*, *Stylistique*, *Thème/Version* (v alternaci s panem profesorem Galmichem a Jeanem Boutanem), *Initiation à la langue tchèque niveau I a III*, *Morphosyntaxe et exercices grammaticaux*.

Podmínky pro výuku:

Jednotlivé třídy v univerzitním centru Malesherbes jsou dobře vybaveny a vzhledem k nízkému počtu studentů jsou více než dostačující. V současné době začíná v centru rozsáhlá rekonstrukce, jejíž ukončení je plánováno na polovinu září, dá se tedy předpokládat, že úroveň výukových prostor se ještě zvýší.

Lektorka spolupracuje s administrativním oddělením, které zajišťuje přesuny hodin, rezervace učeben, tvorbu rozvrhů apod. Komunikace byla vždy rychlá, příjemná a bezproblémová. Na vrátnici je možné si proti občanskému průkazu či jinému dokladu zapůjčit přehrávač a ovladač k dataprojektoru. Současně zde lektorky mohou získat křídly nebo fixy na tabuli. Kopírování je možné na vlastní náklady na kopírovacím stroji na chodbě či v kopírovacím centru, nebo na náklady školy v kopírovacím centru. Ve druhém případě jsou kopie většinou zhotoveny do druhého dne. Ve Francii není možné z důvodu autorských práv kopírovat přímo z učebnic nebo knih, pokud tedy lektor chce okopírovat podobný materiál, musí si nejprve zhotovit první kopii na své náklady.

Samostatné zázemí lektorů prakticky neexistuje. Lektorky mohou využívat sborovny společně všem pedagogům univerzitního centra, kde si mohou na rok bezplatně rezervovat malou skříňku (je jich ovšem nedostatek, takže v uplynulém roce nezbyly ani na jednu z lektorek). Jedna sborovna funguje jako počítačová pracovna, kde mohou lektorky tisknout na vlastní donesený papír (většinou bez problémů), druhá sborovna pak slouží spíše jako „společenská místnost“ pro vyučující. Profesori mají vlastní samostatné kabinety. Lektorky mohou částečně využívat pracovnu pana profesora Galmiche s příruční knihovnou zaměřenou převážně na literaturu, překlad a univerzitní tiskoviny (např. časopis *Středoevropská studia* a další tisky vydané katedrou) a pracovnu slečny Rouget-Garma (administrativní pracovnice), kde je dostupná většina výukových materiálů, pomůcek a v případě potřeby rovněž tiskárna a scanner. Část materiálů zaslaných z DZS je uložena v pracovně pedagogů z jiné katedry, je k nim tudíž poměrně obtížný přístup, ale z prostorových důvodů bylo bohužel nemožné je přestěhovat do výše uvedených kabinetů, lektorka se proto snažila tam seskupit méně používané učebnice. Přímo v univerzitním centru je k dispozici univerzitní knihovna s bohatou zásobou tisků a periodik (ne tak bohatou) v češtině. Lektorka má po domluvě s knihovnicí prakticky volný přístup do skladu, kde si tak může volně vybrat potřebné materiály a půjčit si jich prakticky neomezené množství. Knihovna částečně spolupracuje s francouzskou Národní knihovnou, knihovnou Institutu národních východních jazyků a civilizací a s knihovnou Ústavu slovanských studií, takže pomocí internetového katalogu se mohou studenti i lektori snadno orientovat v pařížských zásobách českých tiskovin. Univerzita nezajišťuje lektorce žádným způsobem ubytování ani jí neposkytuje pomoc s jeho vyhledáváním, hradí však polovinu nákladů na městskou hromadnou dopravu.

Další aktivity:

Kromě vlastní prezenční výuky českého jazyka se v tomto školním roce začal připravovat projekt on-line kurzů češtiny pro neborové studenty. Tento projekt si klade za cíl přilákat více studentů, kteří by díky němu nemuseli docházet pravidelně do hodin, ale mohli by část studia absolvovat z pohodlí domova. Ke konci akademického roku se předpokládá spuštění pilotní verze kurzů pro začátečníky. V dalším akademickém roce by se mělo pokračovat s přípravou kurzů pro mírně pokročilé studenty a v následujícím akademickém roce pro pokročilé studenty. Vzhledem k omezenému počtu hodin, na které může pracoviště lektorky zaměstnat (souběh činností), není bohužel možné pracovat rychleji a intenzivněji.

V úvodu akademického roku se lektorce ve spolupráci s ambasádou České republiky v Paříži a technickým pracovištěm univerzity podařilo instalovat v hale univerzitního centra výstavu *Česká nej*. V rámci filmového festivalu *Off the Wall* se podařilo uskutečnit promítání jednoho z filmů festivalu a následnou debatu s Petrem Placákem, režisérem filmu, a jeho hlavními aktéry na půdě univerzity. Účast diváků byla bohužel poměrně nízká. Spolu s polskými kolegy naše katedra uspořádala tradiční vánoční večírek, který v tomto roce navštívilo velké množství studentů i pedagogů. Ve spolupráci s panem Páleníčkem z Českého centra (překlad ukázky) a Jeanem Boutanem (moderování diskuze) se podařilo lektorce uspořádat čtení z posledního románu Radky Denemarkové a následnou debatu nad autorčiným posledním románem *Příspěvek k dějinám radosti*. Literární večer se setkal s velmi pozitivním ohlasem ze strany autorky i publika. Lektorka dále pomáhala zajistit hostování profesora Hrdličky z pražské bohemistiky na katedře Středoevropských studií, kde několik hodin vyučoval a během své přednášky posluchače seznámil se svým bádáním o českých předložkách.

Několik let se daří udržovat Palabres centre-européennes, literární večery konané vždy jednou za dva měsíce v různých středoevropských institucích v Paříži. Tyto večery spočívají v prezentaci a čtení ukázek ze středoevropské literatury čerstvě vydané ve Francii. Tyto akce bývají navštěvovány spíše odbornou a laickou veřejností než samotnými studenty (bohužel). I v letošním akademickém roce pokračoval překladatelský seminář pana profesora Galmiche otevřený pro veřejnost.

V uplynulém školním roce lektorka spolupracovala především s ambasádou České republiky v Paříži, kromě výše zmíněné výstavy se podařilo se studenty navštívit budovu ambasády formou exkurze s výkladem pana Reimera. Dále se lektorka (studenti bohužel o tyto akce neprojeví zájem) zúčastnila (případně pomáhala s organizací) debaty s J. Ježkem, Adventního koncertu, předávání cen Václava Černého a Dne Univerzity Karlovy. Spolupráce se zastupitelským úřadem dále probíhala při organizaci certifikovaných zkoušek z češtiny (zajištěných Ústavem pro jazykovou a odbornou přípravu Univerzity Karlovy) a při zajišťování výjezdů našich studentů na letní stipendijní pobyty do České republiky.

Na půdě Ambasády plánujeme rovněž uspořádat na konci května závěrečný večírek pro naše studenty, pedagogy a spřátelené pracovníky, na který jsme rovněž přizvali studenty a pedagogy z INALCO. Touto iniciativou by lektorka ráda navázala bližší spolupráci s INALCO, protože se domnívá, že by to mohlo být velmi užitečné při pořádání doprovodných akcí (vzájemná propagace, organizace, prezence apod.). Jistý (nepatrný) potenciál se ukázal už na Českém dni, který INALCO na jaře tohoto roku uspořádalo a kam lektorka zavítala se dvěma studenty. Lektorka doufá, že by se tato spolupráce mohla dále rozvíjet ku prospěchu obou organizací.

Lektorka se dále snažila rozvíjet spolupráci se Sokolem Paříž, jejichž akcí se sama účastnila a s větším či menším úspěchem se je snažila propagovat: Svátek svatého Václava, Sokolský ples, Otevírání sokolské louky. Podobně probíhala spolupráce s Českým centrem a Collège Bernardins, která v uplynulém akademickém roce uspořádala cyklus přednášek o středoevropském prostoru (přednášky pana Halíka, Sokola či přednášky o Patočkovi, Kunderovi apod.). Lektorka rovněž spolupracovala s asociací Čeští studenti a mladí profesionálové ve Francii, s nimiž se podílela na organizaci Mikulášského večírku v Českém centru a Velikonočního odpoledne tamtéž.

Lektorka se rovněž snažila motivovat studenty k návštěvě dalších česko-slovenských akcí pořádaných na území Paříže: filmový festival A l'Est de nouveau, Rusalka v Opéra de la Bastille, slovenské velikonoční trhy, nejruznější akce v Českém centru apod. Dále lektorka spolupracovala s francouzským Národním centrem literatury.

14. května 2015, Paříž

Lenka Žehrová